

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΒ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1141 ²	Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου (Λουκ. 15,11-32) 28 Φεβρουαρίου 2016 (2005)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

Τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιστροφῆς

Τί κάνει, ἀγαπητοί μου, τὸν ἄνθρωπο ν' ἀφήνῃ τὸ δρόμο τῆς ἀμαρτίας καὶ νὰ ἐπιστρέφῃ στὸ Χριστό; Αὐτὸ βλέπουμε σήμερα στὴν παραβολὴ τοῦ ἀσώτου.

Ὅταν ὁ Κύριος κήρυττε, ὅπως σημειώνουν οἱ εὐαγγελισταί, «ὁ λαὸς ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων» (Λουκ. 19,48), ὅλοι κρέμονταν ἀπὸ τὰ χεῖλη του, καὶ αὐθόρμητα ἔλεγαν· «Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος» (Ἰω. 7,46). **Ὅλοι θαύμαζαν** τὸ Χριστό. Πόσοι ὅμως τὸν ἄκουγαν ὄχι μόνο μὲ τὰ αὐτιά του σώματος ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ αὐτιά τῆς ψυχῆς; Πόσοι ἐδοноῦντο ψυχικῶς; Πόσοι ἄλλαζαν καὶ ἐπέστρεφαν στὴν εὐθεΐα ὁδὸ; **Λίγοι ἔκαναν πρᾶξι τὰ λόγια** τοῦ Χριστοῦ. Τί λοιπὸν συνέβαινε σ' αὐτούς;

Τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῶν τῶν λίγων βρίσκεται στὸ ἐξῆς. Αὐτοὶ δὲν ἔμεναν ἀπλῶς στὸ θαυμασμό· βύθιζαν συγχρόνως τὸ βλέμμα στὴ δική τους καρδιά καὶ παρατηροῦσαν τὴν ἀθλιότητά τους. Ὡ, τί συναισθήματα τοὺς ἔφερνε αὐτὴ ἡ **συγκριτικὴ ἐξέτασις!** Ἀπέναντί τους ἦταν ἐκεῖνος ποὺ δόλος δὲν βρέθηκε στὸ στόμα του (πρβλ. Ἰω. 1,47), ἐκεῖνος ποὺ ἦταν ἀνεξάντλητος ὠκεανὸς ἀγάπης, ἐκεῖνος ποὺ πονοῦσε στὴ δυστυχία τῶν ἀνθρώπων. Ἔβλεπαν ἓνα μεγαλεῖο, μιὰ μορφή ἰδανική. Αὐτοὶ τί ἦταν ἐμπρός του; ἔλεινοὶ καὶ τρισάθλιοι. Ὁ Χριστὸς ὕψος, αὐτοὶ βάραθρο. Ὁ Χριστὸς κορυφή, —«ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἢ ἀρετὴ αὐτοῦ» (Ἀμβ. 3,3)—, αὐτοὶ ἄβυσσος κακίας καὶ διαφθορᾶς.

Αὐτὴ λοιπὸν ἡ τρομακτικὴ ἀπόστασι, ποὺ τοὺς χωρίζε ἀπὸ τὸ Χριστό, τοὺς συγκλόνιζε, τοὺς ἔφερνε σὲ **περισυλλογὴ**, τοὺς δημιουργοῦσε τὸν πόθο, τὸν ἔρωτα τοῦ μεγαλείου. Αὐτὸ τοὺς ἔκανε ν' ἀφήσουν τὰ χαμηλά, τὴ ζωὴ τῆς ἀμαρτίας, καὶ νὰ πετάξουν ψηλά, σὲ κόσμους ὁμορφους, «ἠθικούς, ἀγγελικά πλα-

σμένους», νὰ ἐλκύωνται ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο τοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ γίνουν μικρόχριστοι ἐπὶ τῆς γῆς. Ἄν οἱ ἄλλοι, τὸ πλῆθος, ἔμειναν στάσιμοι στὰ λιμνάζοντα ἔλη τῆς ἀμαρτίας, αὐτὸ ὀφείλεται στὸ ὅτι αὐτοὶ θαύμαζαν μὲν τὸ μεγαλεῖο τοῦ Χριστοῦ, δὲν ἔστρεφαν ὅμως **τὸ βλέμμα καὶ πρὸς τὰ ἔσω**, δὲν ἔβλεπαν καὶ τὴ δική τους ἀθλιότητα. Ἄν ἔστρεφαν τὸ βλέμμα στὴν καρδιά τους, ἡ τρομακτικὴ ἀντίθεσι θὰ τοὺς ὠδηγοῦσε σὲ σοβαρὲς σκέψεις, θὰ τοὺς ἀναστάτωνε, θὰ τοὺς ἔκανε νὰ πάρουν ταπεινωμένοι τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς, τῆς ἀλλαγῆς, τῆς σωτηρίας. Θέλετε μερικὰ παραδείγματα;

● Ὅταν ὁ Κύριος πέρασε ἀπὸ τὴν Ἱεριχώ, πολὺς κόσμος ἔτρεξε νὰ τὸν ἀκούσῃ ἀπὸ περιέργεια. Τίνος ὅμως τὴν καρδιά διεπέρασε τὸ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα τοῦ λόγου του; τίνος ἡ συνείδησι ξύπνησε; Ποιὸς ἀπὸ κείνο τὸν συρφετὸ ἔνωσε τὸ Χριστό; Μόνο ὁ **Ζακχαῖος**. Αὐτὸς πέταξε λίγο πάνω ἀπὸ τὸ χῶμα καὶ τὴν ὕλη, ἀνέβηκε στὴ συκομορέα, ἀντίκρουσε τὸν Ἰησοῦ καὶ συγκλονίστηκε. Ἐκανε **σύγκρισι** μὲ τὴ δική του ἀθλιότητα. Ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχε οὔτε δραχμὴ στὴν τσέπη, αὐτὸς εἶχε ποσὰ ἀμύθητα· ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶχε ποῦ νὰ γείρη τὸ κεφάλι (βλ. Ματθ. 8,20. Λουκ. 9,58), αὐτὸς εἶχε τὸ καλύτερο μέγαρο· ὁ Ἰησοῦς περιώδευε πόλεις καὶ χωριά «**εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος**» (Πράξ. 10,38), ἦταν ἡ παρηγοριὰ καὶ ὁ προστάτης τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, αὐτὸς σκόρπιζε θλίψι καὶ πόνο, ἀφοῦ τοὺς ἔκλεβε τὸ ψωμὶ μὲ τὸ νόμο. Αὐτὴ ἡ τρομακτικὴ ἀπόστασι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ τὸν συγκλόνισε, καὶ πῆρε ἀποφασιστικὰ τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Ἦθελε νὰ πλησιάσῃ στὸ μεγαλεῖο τοῦ Χριστοῦ ποὺ λέει «**Πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς**» (Ματθ. 19,21). Καὶ δὲν ἔφθασε μὲν στὸ σημεῖο αὐτό, εἶπε ὅμως· «**Τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς**» (Λουκ. 19,8). Βρέ-

θηκε, ἐν πάσῃ περιπτώσει, στήν ὁδὸν ποὺ ὁδηγεῖ στοὺς μεγαλεῖο· φάνηκε δὲ πολὺ ἀνώτερος ἀπὸ τὸν πλούσιο ἐκεῖνο νεανίσκο ποὺ «ἀπῆλθε λυπούμενος» (Ματθ. 19,22. Μάρκ. 10,22), ὅταν ὁ Κύριος τοῦ εἶδε τὸ ὕψος τῆς ἀκτημοσύνης.

● Ἄλλο παράδειγμα. Ἄν ἡ **Σαμαρεῖτις** ἐπέστρεψε στοὺς Χριστὸν καὶ ἔγινε ἡ ἁγία Φωτεινή, τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιστροφῆς της βρίσκεται στοὺς ὅτι, ὅταν ἀντίκρουσε τὸ μεγαλεῖο τοῦ Χριστοῦ, εἶδε συγχρόνως καὶ τὴ δική της ἀθλιότητα. Διέκρινε ἐμπρὸς της κάποιον μὲ ἀνώτερο πνεῦμα, ποὺ ἔβλεπε κι αὐτὴν σὰν παιδὶ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἐξέταζε σὲ ποιά φυλὴ ἀνήκει οὔτε τίνος χρώματος εἶνε. Ἐμπρὸς της εἶχε ἕνα προφήτη, ποὺ τῆς εἶπε μὲ λεπτομέρειες τὰ ἁμαρτήματά της. Τέλος ἡ ὑψηλὴ διδασκαλία του ὅτι «πνεῦμα ὁ Θεὸς» (Ἰω. 4,24) κι ὅτι μπορεῖ νὰ λατρεύεται παντοῦ, τὴ συγκλονίζει. Βλέπει ὅμως ἔπειτα καὶ τὴ δική της ἀθλιότητα καὶ τρομάζει. Τί ἦταν αὐτή; Μία πόρνη· πέντε ἄντρες εἶχε ἀλλάξει, κι αὐτὸς ποὺ εἶχε τώρα δὲν ἦταν ἄντρας της. Ἐμπρὸς στοὺς Χριστὸν ἐνίωσε ῥάκος. Καὶ ὅμως βλέπει τὸν ἥλιο - Χριστὸν νὰ καταδέχεται ν' ἀγγίξῃ τὸ δικό της βόρβορο. Αὐτὴ **ἡ συναίσθησι ὅτι εἶνε μηδέν**, ἰδοῦ, ἀγαπητοῦ μου, τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιστροφῆς της.

● Ἄλλ' ἐκεῖ ποὺ καθαρῶτερα φανερῶνεται ποῖο εἶν' ἐκεῖνο ποὺ κάνει τὸν ἄνθρωπο νὰ ἐπιστρέφῃ στοὺς Θεοῦ, εἶνε ἡ σημερινὴ παραβολή. **Ὁ ἄσωτος**, ὅταν σώθηκαν τὰ λεφτὰ κι ἀπὸ τὴν πείνα κατήντησε χοιροβοσκὸς κ' ἔτρωγε ξυλοκέρατα, βρέθηκε σὲ δύσκολη θέσι. Ἐνα βασιλόπουλο αὐτός, νὰ βόσκη χοίρους! Τὸ περιβάλλον ἐκεῖνο τοῦ εἶνε ἀφόρητο. Ἄλλ' ἀφοῦ εἶχε γίνῃ ἀκάθαρτος σὰν τοὺς χοίρους ποὺ ἔβοσκε, ἔτσι τοῦ ἄξιζε. Αὐτὴ ἡ ἀπερίγραπτη ἀθλιότης δημιουργεῖ στήν ψυχὴ του ἕνα συναίσθημα **συντριβῆς**. Κλαίει. Ἡ σκέψι του πετᾶ στοὺς πατρικὸν του, ὅπου κι αὐτοὶ ἀκόμα οἱ δοῦλοι περνοῦν καλύτερα. Ὡς τὸ **μεγαλεῖο** τοῦ πατρικοῦ του σπιτιοῦ, ὡς ἡ δική του **ἀθλιότης**! Συγκλονίζεται. Καὶ ἀκριβῶς ἐδῶ, ἀγαπητοῦ μου, μεταξὺ τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς ἀθλιότητος, παίχθηκε τὸ δῶμα τῆς ἐπιστροφῆς του.

Ἀπὸ τὰ παραδείγματα αὐτὰ καταλαβαίνουμε, ὅτι τὸ μυστικὸ τῆς ἐπιστροφῆς βρίσκεται σὲ δύο σημεία: στοὺς **θαυμασμὸ** τῆς πίστεως καὶ στὴ δική μας **αὐτομεμψία**.

* * *

Ἀδελφοί μου! Ἡ θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ μας ἔχει μεγαλεῖο, ἡ Ἐκκλησία εἶνε ὕψος θαυμαστό. Μέσα σ' αὐτὴν ἀκούγεται τὸ «**Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους**» (Ἰω. 13,34· 15,12), τὸ «**Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου**» (Ματθ. 6,10), βασιλεία δικαιοσύνης, ἀγάπης, ἀ-

δελφοσύνης, εἰρήνης. Ἄλλὰ δὲν ὠφελεῖ νὰ μείνουμε μόνο σ' αὐτὸ τὸ θαυμασμὸ. Πρέπει συγχρόνως νὰ στρέψουμε τὴν προσοχὴ καὶ κάπου ἄλλοῦ· νὰ ἐξετάσουμε τὸν ἑαυτὸν μας, νὰ δοῦμε τὴν ἀθλιότητά μας, ν' ἀναλογιστοῦμε σὲ ποιά ἀπόστασι ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο αὐτὸ βρισκόμαστε ἐμεῖς, ὅπως ἔκανε ὁ ἄσωτος. Ἄν τὸ κάνουμε αὐτό, θὰ διαπιστώσουμε τὴν τρομακτικὴ ἀντίθεσι. Ἡ διαπίστωσις αὐτὴ θὰ μᾶς βάλῃ σὲ ἀνησυχία καὶ σοβαρὸς σκέψεις. Καὶ ἔτσι μπορεῖ νὰ γεννηθῇ μέσα μας ἡ ὠθησι ν' ἀφήσουμε τὰ χαμηλά, νὰ πάρουμε ταπεινωμένοι τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς, καὶ βαδίζοντας συνεχῶς πρὸς τὴν κορυφὴ νὰ βρεθοῦμε τέλος στήν πατρικὴ οἰκία καὶ νὰ δεχθοῦμε ὅπως ὁ ἄσωτος τὸν ἐναγκαλισμὸ τῆς σωτηρίας.

Θαυμασμὸς λοιπὸν καὶ αὐτομεμψία. Ἄλλ' **ὑπάρχει σήμερον θαυμασμὸς τοῦ μεγαλείου**; Θαυμάζουμε ἐμεῖς τὴν πίστι μας; Οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ τὸν θαύμαζαν. Ἀργότερα οἱ ἄνθρωποι θαύμαζαν τοὺς πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, τοὺς μάρτυρες, τοὺς ὁσίους. Τὰ περασμένα χρόνια οἱ πρόγονοί μας μελετοῦσαν τοὺς βίους τῶν ἁγίων καὶ θαύμαζαν τὴ ζωὴ, τὴν ἀρετὴν, τὰ παθήματα, τὰ μαρτύριά τους. Σήμερα ἐμεῖς τί θαυμάζουμε; Μήπως ἔπαυσε τώρα ἡ θρησκεία μας νὰ ἔχη δύναμι καὶ αἴγλη; Ὁχι. Ὁ «**Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας**» (Ἐβρ. 13,8). Καὶ ὅμως **ἔπαυσε ὁ θαυμασμὸς γιὰ τὴν πίστι μας**. Ἄλλα θαυμάζουμε τώρα· πράγματα ἐφήμερα, ἀνθρώπινες θεωρίες ποὺ περιέχουν λάθη, πρόσωπα ἄσωτα καὶ διεφθαρμένα, μὲ δυὸ λόγια τὰ μικρὰ καὶ ἀσήμαντα. Ὅλα τὰ θαυμάζουμε, πλὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὡς γενεὰ πονηρὰ καὶ διεστραμμένη!

Ἐπαυσε ὁ θαυμασμὸς πρὸς τὴν θρησκεία μας, ἀλλ' ἔπαυσε καὶ **ἡ πρὸς τὰ ἔσω στρόφημας**. Παύσαμε νὰ ἐξετάζουμε τὸν ἑαυτὸν μας, νὰ βλέπουμε τὴν ἀθλιότητά μας. Ἡ ἁμαρτία κανένα δὲν ἀνησυχεῖ. Πῶρως ἄνευ προηγούμενου ἐπικρατεῖ στὴ συνειδήσει. Γι' αὐτὸ λίγοι βρίσκονται στήν ὁδὸ τῆς μετανοίας, μικρὸ - πολὺ μικρὸ εἶνε τὸ ποίμνιο τοῦ Ἰησοῦ.

Ἀδελφοί μου· δύο εἶνε τὰ αἷτια τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν περισσοτέρων ἀπὸ τὸν Θεόν· ἡ ἔλλειψις θαυμασμοῦ πρὸς τὴν θρησκεία μας καὶ ἡ ἔλλειψις αὐτοεξετάσεως. Ἄς εὐχηθοῦμε, ὅλοι ν' ἀνακαλύψουμε τὸ μυστικὸ, τὸ δρόμο αὐτὸ τῆς ἐπιστροφῆς καὶ μαζί μὲ τὸν ἄσωτο υἱὸν ν' ἀναφωνήσουμε κ' ἐμεῖς· «**Ἀναστάντες πορευσόμεθα πρὸς τὸν πατέρα...**» (Λουκ. 15,18)· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**